

MŮJ VLÁČEK

ZDARMA

2/2025 ROČNÍK 18

Traťová měsíční jízdenka – 10 dní

Na nepravidelné
cesty do školy,
práce či třeba
na chalupu

- nepřenosná měsíční jízdenka s 30denní platností
- cestovat můžete 10 libovolných dní
- pořídíte ji a aktivujete pro vybraný den v aplikaci Můj vlak

MĚSÍČNÍ

10

Cestování
vlakem
je ekologické

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz

České dráhy
Moderně a spolehlivě

NÁŠ TÝM

Více
o nás

AHOJ HOLKY A KLUCI!

Vlakem se dá cestovat v létě i v zimě, když svítí slunce, padá sníh nebo prší. Každá cesta má své kouzlo. V tomto čísle najdete spoustu tipů na výlety po celém Česku i za hranice. Těšit se můžete také na příběhy a hry, díky nimž vám cesta rychle uteče. Poradíme také, jak se bezpečně chovat na železnici. Dozvíte se, co všechno obnáší práce elektromechanika, který se stará o to, aby vlaky jezdily spolehlivě. A v Encyklopedii vozidel vás čeká povídání o „Rakušance“. To je ozubnicová lokomotiva, která zvládne i pořádné kopce. Přečtěte si také rozhovor se sirem Sandfordem Flemingem, který vymyslel světový čas a zajistil tak, aby nebyl zmatek nejen ve vlakové dopravě. A nechybí ani komiks a oblíbený model vlaku, tentokrát bateriové soupravy RegioPanter. Ať už pojedete jen kousek, nebo daleko, Můj vláček vás bude provázet na cestách a postará se o zábavu i nové znalosti.

Nasedat!

Šťastnou cestu vám přeje Elfons a Modrá pětka!

Elfons

HLEDEJTE TYTO SYMBOLY:

Kvízová otázka:
odpověď hledejte
v obsahu článku.

Kvízové otázky,
na které budete
odpovídat v kuponu
na konci časopisu.

Zajímavosti, které jste
možná do dneška
nevěděli.

Aktivity, které rozvíjejí
vaši zručnost.

Hra

ANI S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM NEJSTE NA DRUHÉ KOLEJI

Ne všichni se mohou vydat, kam chtějí a kdykoliv chtějí. Někteří jsou upoutáni na invalidní vozík. To však není překážka v plnění cestovatelských snů! České dráhy hrdě spolupracují například s Jedličkovým ústavem a školou v Praze, který pro své klienty pořádá poznávací cesty do zahraničí. Nejde o žádnou nudu! Rádi jsme se připojili k organizacím, které umožnily dětem na vozíku rozhlédnout se z Lomnického štítu v Tatrách nebo poznat krásu Alp ve Slovinsku. Jednoduché to samozřejmě nebylo, ale když se chce, všechno jde.

Pracovníci Jedličkova ústavu mají náš obrovský respekt. Nezaleknou se těžkých výzev a svým žákům dají poznat, že handicap neznamená vyloučení ze života.

VÍTE, ŽE...

Slavnými absolventy takzvané „Jedličkářny“ jsou hudebníci v kapele The Tap Tap. Pusťte si jejich hity Řídítel autobusu nebo Moje volba a chytlavé melodie si budete zpívat po celý den. Hej hou, hej hou, jipi jipi já hou... ahoj!

Tentokrát vyluští na dvoustránce tři tajenky. Tato tři slova dokončí větu: V ŽIVOTĚ PROHRÁVÁ JEN TEN, KDO...

1)

2)

3)

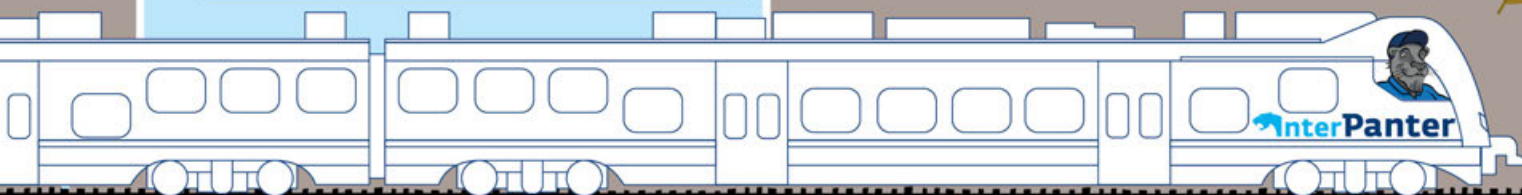

3) VESELÁ KŘÍŽOVKA

1	K						
2						N	
3							
4							
5							
6							

VYBARVI SI SVŮJ VYSNĚNÝ REGIOPANTER

NESEĎ DOMA

VĚRNOSTNÍ PROGRAM ČD BODY

**ZAHRAJTE SI HRU VE VLAKU TŘEBA
PO CESTĚ NA VÝLET, ZA BABIČKOU
NEBO DO ŠKOLY! POTŘEBUJETE
FIGURKY A KOSTKU.**

Pravidla hry pro 2–4 hráče

Cílem hry je dojet ze Startovací Lhoty do Cílovic. První hráč v zeleném poli je vítěz. Po šestce se nehází znovu. Pro všechny hráče je prvním hracím políčkem oranžové pole. Na políčku nemohou být zároveň dvě figurky – vyhazuje se, ale ne až na start. Vyhazující hráč hodí kostkou, aby určil, o kolik políček se vyhazovaný hráč musí vrátit nazpátek.

Během hry sbíráte ČD Body, a to tehdy, když se trefíte přímo do políčka ČD BOD. Můžete je využít hned nebo kdykoliv během hry. Za jeden bod hráč může jít o jedno políčko vpřed. Může to být obrana před vyhozením nebo naopak útok a vyhození spoluhráče. Za dva body můžeš použít kdykoliv během hry hod kostkou navíc. Hráč může u sebe mít nejvíce 2 body, dále se nepřičítají.

STARTOVACÍ LHOTA

CESTY > ČD BODY > VÝHODY

CESTUJETE PRAVIDELNĚ S ČESKÝMI DRAHAMÍ? PAK JE TU VĚRNOSTNÍ PROGRAM ČD BODY, KTERÝ VÁS ZA KAŽDOU JÍZDU ODMĚNÍ. AŽ UŽ DOJÍŽDÍTE DO PRÁCE, VYRÁŽÍTE NA VÍKEND, NEBO OBJEVUJETE KRÁSY ČESKA – S KAŽDÝM NÁKUPEM V E-SHOPU ČD SBÍRÁTE BODY, KTERÉ MŮŽETE PROMĚNIT ZA VÝHODY.

Jak to funguje?

- ✓ Nakupujte jízdenky podle tarifu ČD přes e-shop nebo mobilní aplikaci.
- ✓ Za každý nákup získáte body na svůj věrnostní účet.
- ✓ Nasbírané body si vyměníte za odměny.

👉 Platnost bodů je 24 měsíců od prvního dne platnosti dokladu, za který byly připsány. Po uplynutí této lhůty jsou body automaticky smazány a nelze je dále využít. Sledujte si proto stav svého účtu – a odměny vybírejte včas!

Proč se zapojit?

👍 Jezdíte stejně – jen chytřeji. 🤖 Každá cesta se počítá. 👉 Body sbíráte bez námahy, odměny si vybíráte podle sebe.

Na co se můžete těšit?

- zvýhodněné vstupné do Království železnic v Praze i ve Vídni
- slevu na vstup do Museum of Bricks: Svět fantazie z kostiček LEGO®
- zlevněné vstupenky do vědecko-zábavních center sdružených v České asociaci science center (Svět techniky Ostrava, iQLANDIA a iQPARK v Liberci, Pevnost poznání v Olomouci, VIDA! v Brně)

VÍCE
O VĚRNOSTNÍM
PROGRAMU:

LOKOMOTIVA 715 RAKUŠANKA

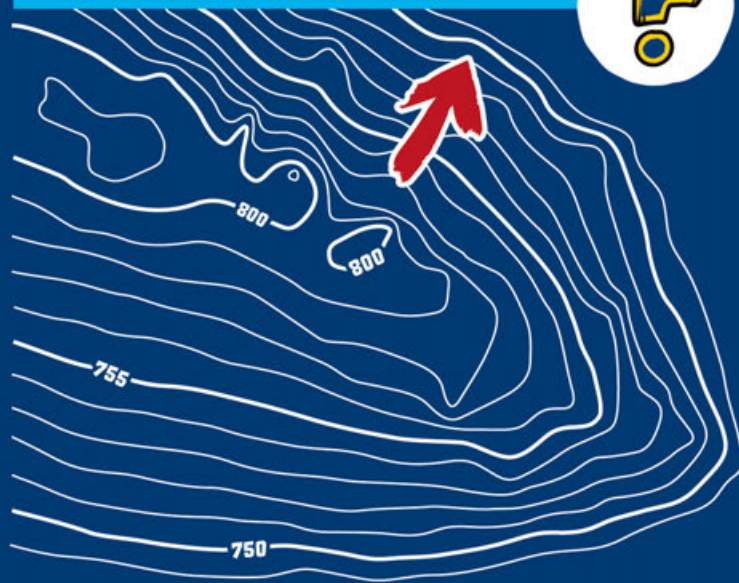
Lokomotivy řady 715 (do roku 1988 označované jako T 426.0) patří mezi skutečné technické unikáty československé železnice. Tyto ozubnicové motorové lokomotivy byly navrženy speciálně pro náročný provoz na strmých horských tratích – konkrétně pro Tanvaldskou ozubnicovou dráhu a slovenský úsek Pohronská Polhora – Tisovec.

Vyrobeny byly v roce 1961 v rakouské Vídni, a to firmou Simmering-Graz-Pauker (SGP), odtud jejich přezdívka **RAKUŠANKA**. Pro Československé státní dráhy vznikly celkem čtyři kusy, každý v ceně tří milionů korun československých.

JEJICH HLAVNÍ ÚKOL?

Nahradit zastaralé parní lokomotivy a zároveň zvládnout náročné stoupání horských tratí díky ozubnicovému systému. Lokomotivy T 426.0 se přitom zapsaly i do světové historie. Staly se totiž prvními motorovými ozubnicovými lokomotivami na světě.

Na horách je terén náročný, i když jdeš pěšky, a je dobré ho před túrou prozkoumat v mapě. Vyznáš se ve vrstevnicích, které určují nadmořskou výšku? **DOKÁŽEŠ POZNAT, JESTLI ŠIPKA UKAZUJE DO KOPCE, NEBO Z KOPCE?**

TANVALDSKÁ ZUBAČKA

horská dráha s charakterem

V českých železničních mapách existuje jedna trať, která si vysloužila zvláštní pozornost – tanvaldská zubačka. Nejenže vede nádhernou krajinou Jizerských hor, ale je také technickým unikátem: jedinou ozubnicovou železnici v Česku, kde se vlaky šplhají do prudkých stoupání pomocí speciálního zubatého systému.

Trať spojuje Tanvald a Harrachov a od svého otevření v roce 1902 slouží nejen dopravě, ale i jako turistická atrakce. Nejstrmější úsek mezi Tanvaldem a Kořenovem má sklon až **58 PROMILE**, což by běžné lokomotivy nezvládly. Proto zde od počátku jezdily speciální ozubnicové lokomotivy, které se doslova „zakusují“ do kolejí.

58 ‰

Kromě své praktické funkce je Tanvaldská zubačka i živoucím muzeem železniční historie – v letní sezoně zde jezdí historické soupravy včetně slavných „**RAKUŠANEK**“ řady 715. Milovníci železnice, techniky i horských výhledů si tu přijdou na své.

PROČ JI PŘEDSTAVUJEME PRÁVĚ TEĎ?

Od letošního podzimu vede vlaky po krkonošských kopcích po zbrusu nových kolejích. Šedesát let staré koleje včetně tzv. Abtovy ozubnice už dosloužily. Vyrobit novou ozubnici nebylo jen tak. Testy v laboratoři ukázaly, že úplně stejnou ozubnici kvůli jedinečnému složení kovů dnes už nikdo nevyrobí. Odborníci z Pražské strojírny se ale nevzdali a přišli s takovou recepturou, která nové ozubnici zajistí stejnou pevnost, jakou měla ta původní.

HRA, KTERÁ NIKDY NEKONČÍ

„VLAK!“ vykřikla Edita. „VLAK!“ vyhrkla Hedvika ani ne o půl sekundy později.

Hedvika a Edita byly nejlepší kamarádky už od malička. Jejich rodiče měli chalupy pár metrů od sebe, a tak spolu dívky trávily spoustu času o víkendech i o prázdninách. Od rodičů měly povolené téměř všechno – až na jednu věc. Když byly spolu, nesměly se dívat do svých mobilů. Byly na nich totiž už téměř závislé. Nakonec jim to ale nevadilo a na telefony si skoro nevzpomněly. Nezahlovovala je krátká i dlouhá videa ani nekonečný proud zpráv a notifikací. A protože měly zakázané také elektronické hry, začaly si vymýšlet své vlastní. Ale opravdové, bez jakékoliv techniky.

Jednou soutěžily v tom, která bude mít zelenější zadek od trávy nebo fialovější jazyk od borůvek, jindy zase, kdo víc zmokne v dešti. Často to bylo nerozhodně, a tak si vymýšlely další a další hry. Ale jedna hra je neomrzela nikdy.

Pár metrů nad jejich chalupami vedla jednokolejná trať mezi Jaroměří a Liberce. Jednou za čas jezdil vlak z Jaroměře do Liberce, podruhé zase obráceně. Za hustou hradbou stromů nebyly projíždějící vlaky od jara do podzimu prakticky vidět. Ale rozhodně byly slyšet. A tak Hedvika s Editou soutěžily v tom, která uslyší blížící se vlak dřív. Podmínkou bylo nahlas říct: VLAK!

Jejich nikdy nekončící hra byla velice náročná na postřeh. Holky se pochopitelně věnovaly i jiným hrám a povinnostem než jen poslouchání vlaků. Ale neprohrát v této nekonečné hře znamenalo být stále ve střehu. Obě se v tom zdokonalily natolik, že občas vykřikly VLAK! i ze spaní. To když za chalupou projížděl noční spoj.

Netrvalo dlouho a Hedvika s Editou rozšířily hru i na další věci jako například: PES!, když slyšely z dálky štěkání, nebo LETADLO!, SEKAČKA!, CÍRKULÁRKA!, KŮŇ!, CVRČEK! Obě se staly mistryněmi v rozpoznávání zvuků.

Prázdniny byly fuč a holky musely zpátky do města. Tam se zase všechno vrátilo do zajetých kolejí. Rodiče chodili do práce a Editu s Hedvikou čekal známý nudný kolotoč – škola, kroužky, domácí úkoly. A tak pořád dokola. Taky lidi v ulicích jako by ztratili zájem o dění kolem sebe, všichni chodili jako v mátohách. Každý si hleděl svého a přemýšlel, co ještě musí udělat a co všechno nestíhá.

Jednou Hedviku ze školy vyzvedával tatínek. Když jí položil asi tu vůbec nejotravnější otázku: „Jak bylo ve škole?“, ani nepočkal na klasickou odpověď: „Dobrá.“ Rovnou začal při chůzi koukat do svého telefonu. Hedvika se ale nechtěla spokojit jen se slovem: „Dobrá.“ Chtěla mluvit

o všem, co ten den zažila a čeho si všimla. Od prázdnin skoro bez telefonu se naučila svět kolem sebe vnímat úplně jinak a intenzivněji než dřív. Teď třeba slyšela skřípání holubích křídel při přeletu ze střechy na střechu, hudbu ze sluchátek kolemjdoucího, zvony na vzdáleném kostele nebo popelářské auto za rohem. A taky cinkání tramvaje, která právě přijížděla.

„TATI, TRAMVAJ!“ zakřičela Hedvika na tatů, který s očima zabořenýma do displeje telefonu právě vkročil do kolejí.

Zvedl oči a jen tak tak uskočil, aby ho tramvaj nesrazila.

„Tati, co to děláš?“ vyhrkla zděšeně Hedvika.

Nevěděl, co říct. Nic ani říkat nemusel. Oběma bylo jasné, že tatínek udělal velkou hloupost. A že mu Hedvika právě nejspíš zachránila život.

„Tati, zakazuju ti používat telefon, když jsme spolu!“ dodala už klidněji, ale trochu přísně.

Tomu se říká paradox. Tím, že táta zakázal Hedvice používat telefon ve společnosti její kamarádky, vlastně zachránil život sám sobě.

Od té doby už celá rodina nechávala telefon schovaný, když byli spolu – a hru, kterou si vymyslely Hedvika s Editou, hráli nakonec všichni.

„VLAK!“ vykřikla Hedvika s Editou na chalupě prakticky ve stejnou chvíli. „VLAK!“ zařval tatínek o dvě sekundy později.

„VLAK!“ vyhrkla maminka. „VLAK! VLAK!“ vykřikli nakonec i rodiče Edity.

Ale kdepak – nad Hedvikou a Editou se nedá jen tak vyhrát. Jsou až příliš zkušené.

Děti na cestách

Nebojte se vyslat své děti na cestu vlakem samotné. Seznamte je se základními pravidly a cestování si v klidu užije každý!

Průvodce bezpečným a snadným cestováním pro děti

- Už ti bylo 6 let? Tak to se můžeš vydat na cestu i bez rodičů. Pokud jsi mladší, vezmi si jako doprovod bráchu, ségru nebo kamaráda, kterým už bylo 10.
- Popros rodiče, ať ti jízdenku koupí předem, ideálně v e-shopu nebo v aplikaci Můj vlak. Pak nebudeš muset čekat frontu na jízdenky na nádraží.
- Na nástupiště nechoď přes koleje. Využij podchody nebo nadchody.
- Na nástupišti čekej na vlak za žlutou čarou, která je vyznačená na zemi. Tam budeš v bezpečí.
- Žlutou čáru překroč a do vlaku nastup, až když úplně zastaví. Jakmile průvodčí pískne píšťalkou, výstup a nástup je zakázaný, protože vlak odjíždí.
- V některých vlacích můžeš využít místa pro děti do 10 let a jejich doprovod.
- Pokud se ti cestou ve vlaku něco nezdá, najdi průvodčího a řekni mu to. On si s tím poradí.
- Když vlak dojede do tvé stanice, počkej, až zastaví, a pak otevři dveře na straně, kde je nástupiště, a vystup.

Jedeš vlakem jako doprovod mladšího sourozence nebo kamaráda? Nezapomeň na něj dávat pozor a nenech ho pobíhat po vlaku samotného.

Cestování
vlakem
je ekologické

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.

www.cd.cz

České dráhy

Moderně a spolehlivě

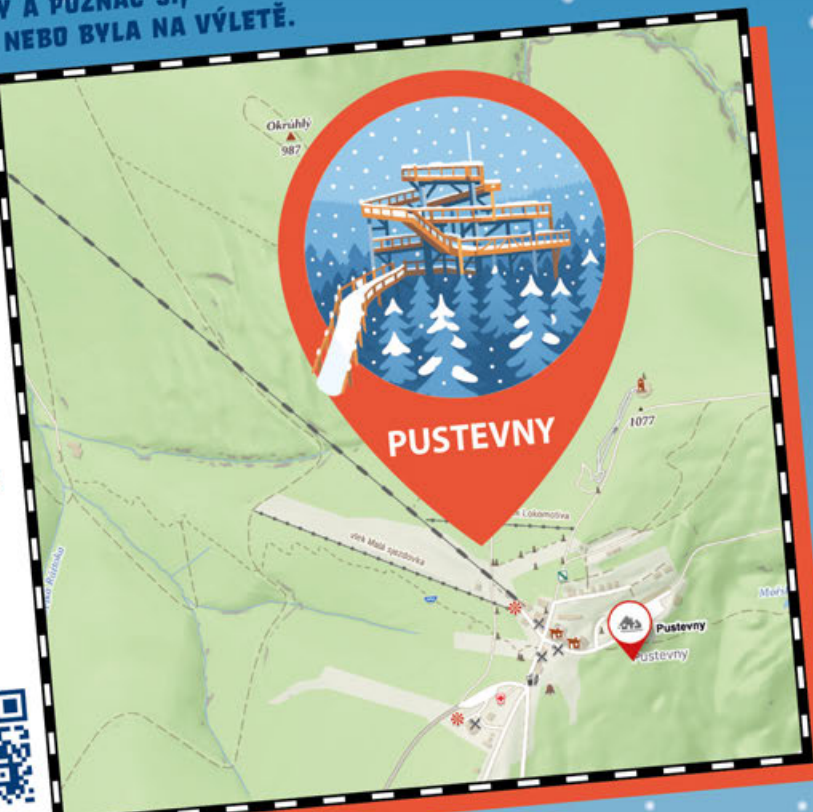
KAM UŽ TĚ DOVEZL NÁŠ VLÁČEK?

KOUKNI DO MAPY A POZNAČ SI,
KDE UŽ JSI BYL NEBO BYLA NA VÝLETĚ.

MEZI STROMY A AŽ DO OBLAK

Vydejte se na výjimečný výlet mezi koruny stromů. Stezka Valaška na Pustevnách je dlouhá přes 600 metrů a čeká vás na ní visutý lanový chodník, skleněná vyhlídka a rozhledna, ze které uvidíte široko daleko – až na Beskydy, Jeseníky nebo Slovensko. Když napadne sníh, je výlet ještě kouzelnější. Stezka je otevřená celoročně, takže ji můžete navštívit i v zimě – a třeba si s sebou vzít sánky! Vlakem se dostanete až do Frenštátu pod Radhoštěm a pak můžete pokračovat třeba autobusem do Trojanovic, odkud vede na Pustevny lanovka.

Moravskoslezský kraj
GPS: 49.4935358N, 18.2679639E
<https://stezkavalaska.cz/>

ZÁBAVA NA CESTU: STAŇ SE VLAKOVÝM ŠPIONEM

Špioni a špičky si musí umět všimnout i těch nejmenších detailů a mít také skvělou paměť. Procvič si to třeba cestou na výlet.

Během jízdy si zapiš, zakresli nebo zapamatuj:

- Kolik stanic vlak projel, než jste vystoupili? Napiš jejich jména – pokud je slyšíš z hlášení nebo vidíš na ceduli. Dávají první písmena stanic nějaký smysl? Zkus z nich vytvořit tajný kód! Můžeš je také seřadit podle abecedy.
- Kolik tunelů jsi projel či projela?
- Viděl nebo viděla jsi nějaké zvíře z okna? (počítají se živá i na reklamních billboardech)

Své odpovědi můžeš porovnat s pozorováním svých spolucestujících.

BOTY A FILM VE ZLÍNĚ

V Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně si prohlédnete stovky párů bot, zjistíte, jak fungovala proslulá firma Baťa, nahlédnete do výprav slavných cestovatelů Hanzelky a Zikmunda a dozvíte se, jak ve Zlíně vznikaly pohádky a animované filmy. Ve věžáku v budově 21 se můžete svézt výtahem až do 16. patra. Můžete navštívit také Filmový uzel v areálu zlínských ateliérů – zábavné centrum s animačními dílnami, interaktivní výstavou a hernou plnou filmových postaviček. Do Zlína se dostanete vlakem s přestupem v Otrokovicích.

Zlínský kraj

GPS: 49.2250164N, 17.6585694E

<https://www.muzeum-zlin.cz>

<https://filmovyuzel.cz>

KOUZELNÁ MÁCHOVA KRAJINA

Kolem Máchova jezera je nejvíc živo v létě, ale v každém ročním období má tento kraj své kouzlo. Vyrazte vlakem do Doks, kde můžete navštívit zámek s krásným parkem – prohlídky jsou možné po předchozí domluvě. Dozvíte se tu něco o historii šlechtických sídel i o tom, jak se tu kdysi žilo. Projít si můžete Máchovu cestu – stezku pojmenovanou podle básníka K. H. Máchy, která vás dovede klidnými lesy až pod hrad Bezděz. Hrad je sice v zimě zavřený, ale pohled na jeho siluetu nad krajinou stojí za to v každém ročním období.

Liberecký kraj

GPS: 50.565007N, 14.651553E

<https://www.doksy.com/machova-stezka-naucna-stezka-pro-pesi-a-cyklisty>

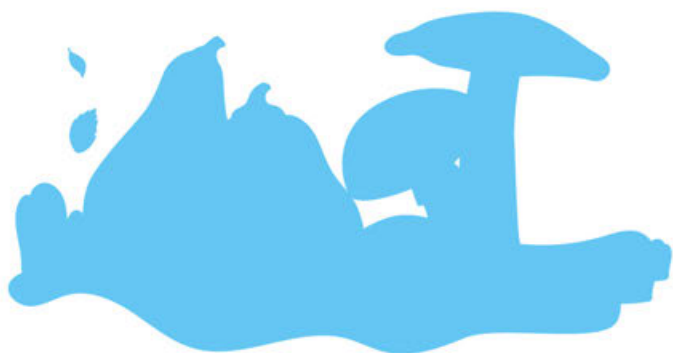
JAK JSI POZORNÝ?

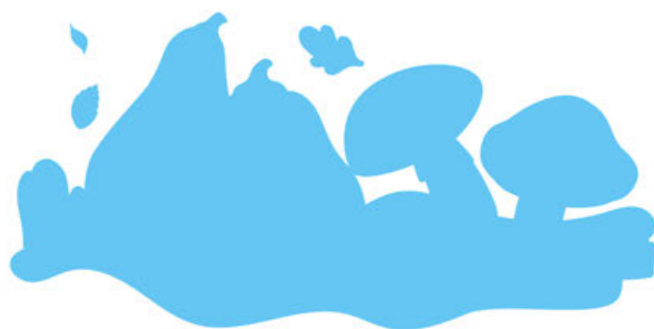
Najdeš správnou siluetu k hromádce podzimních plodů?

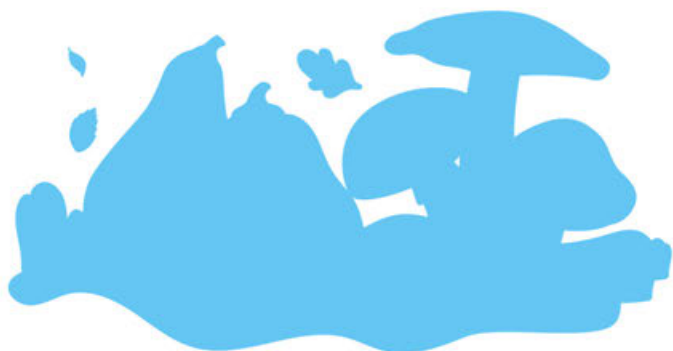
A

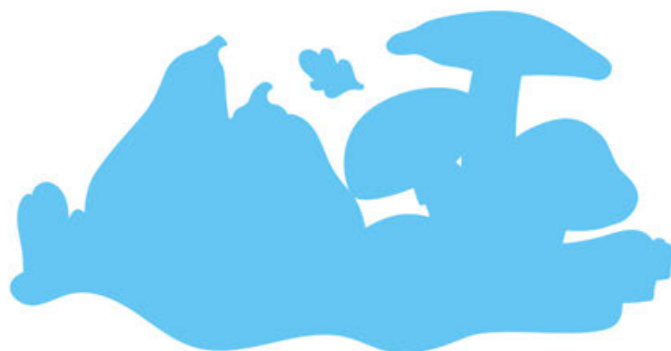
B

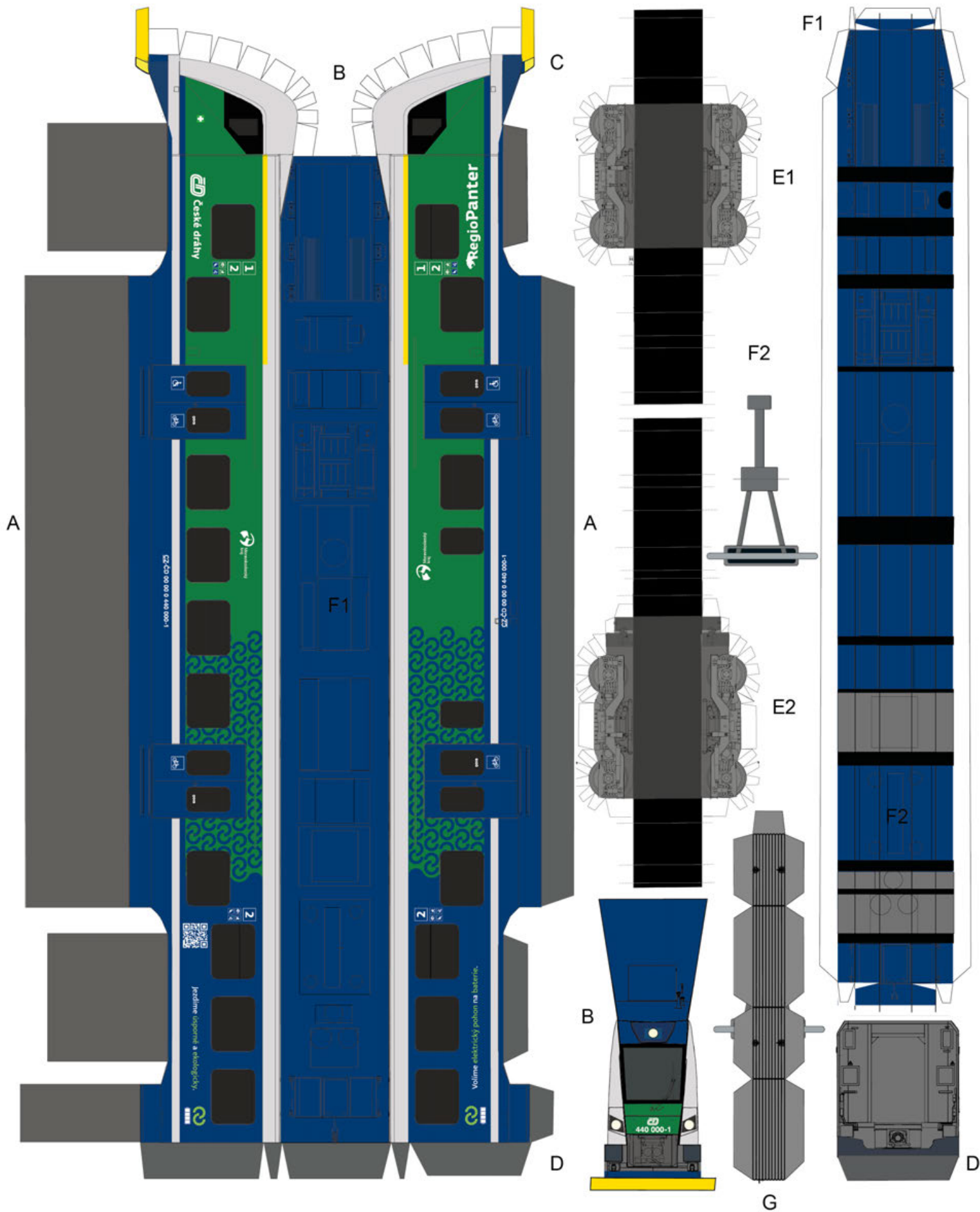

C

D

A

B

C

F1

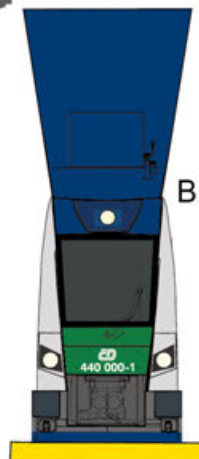
E1

E2

Návod
na slepení
modelu
RegioPanter
najdeš
na straně 32.

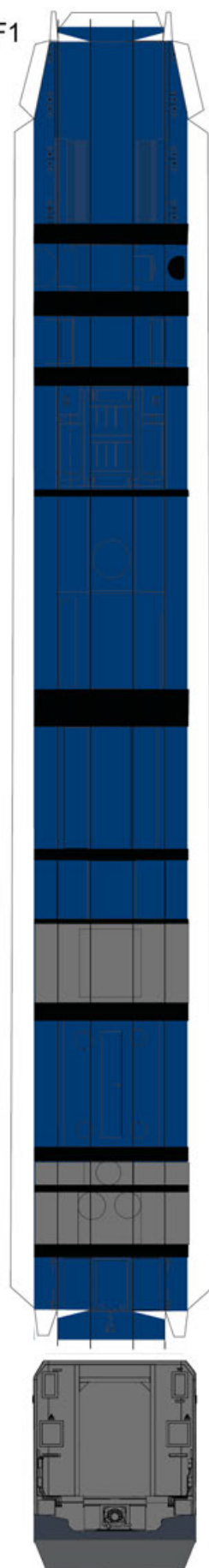
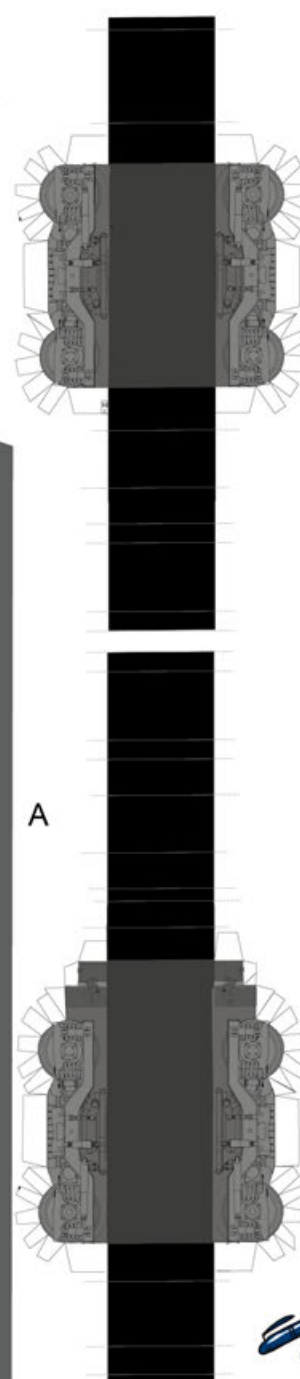
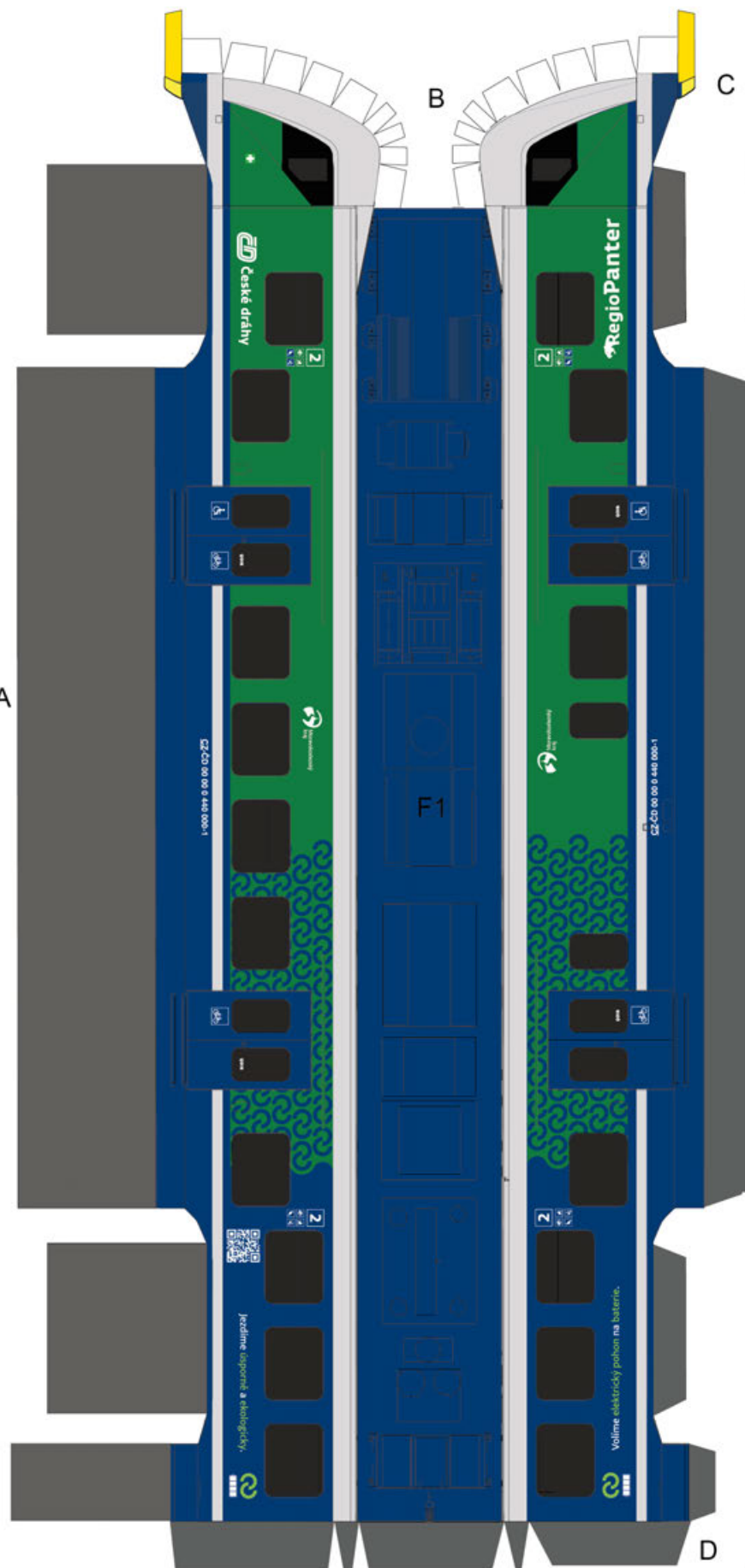
Zde najdeš
fotku
hotového
modelu.

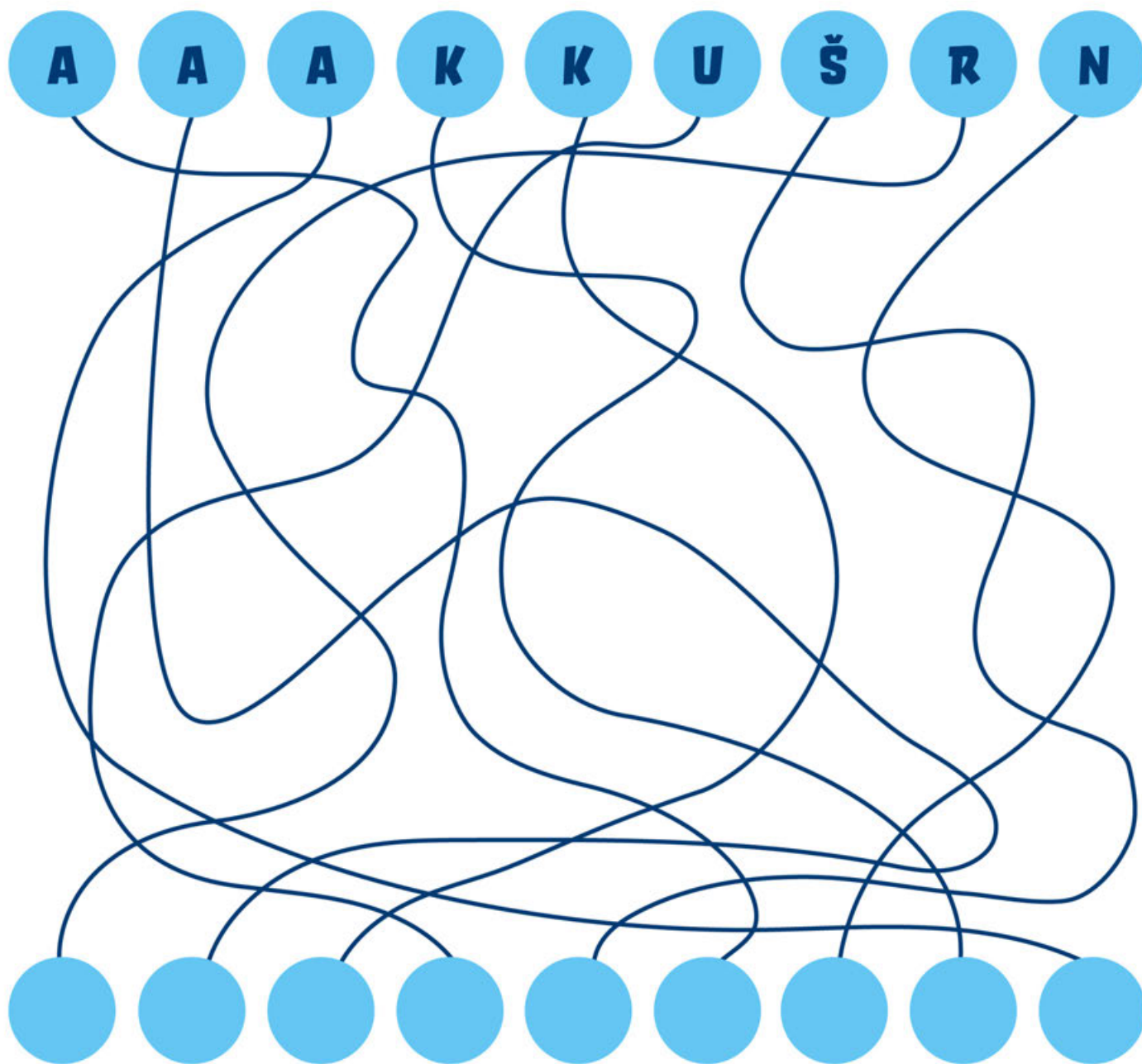
B

D

D

**DOKÁŽEŠ POMOCÍ CESTIČEK
VYLUŠTIT SLOVO?**

DO LETOHRADU ZA ŘEMESLY

Vydejte se vlakem RegioPanter do Orlických hor. Mezi Pardubicemi a Letohradem jezdí moderní pohodlné vlaky s velkými okny, kde cesta příjemně uteče. V Letohradu vás čeká Muzeum řemesel s desítkami starých dílen – najdete tu třeba truhlářskou, pekařskou nebo kovářskou a uvidíte spoustu zajímavých nástrojů a předmětů z dob našich prababiček a pradědečků.

Pardubický kraj
GPS: 50.034885N, 16.500900E
<https://muzeumremesel.cz/>

DO NĚMECKA ZA KOALOU A VLAKY

Do Drážďan se můžete vydat vlakem rovnou z Prahy. A čeká vás toho spousta – třeba Německé muzeum hygieny, kde si vyzkoušíte různé pokusy a zjistíte, jak funguje lidské tělo. U městského parku Großer Garten najdete ZOO Drážďany, kde potkáte koalu, pandu červenou, slony, tučňáky i surikaty. A když budete chtít vidět víc strojů a kol, vydejte se do Dopravního muzea, kde objevíte historické vlaky, auta, letadla i lodě – vše pod jednou střechou a zábavně.

Sasko, Německo
GPS: 51.0370425N, 13.7550953E
<https://www.dhmd.de>
<https://www.verkehrsmuseum-dresden.de>

JAK SE ŽILO V MINULOSTI

V Hlisku se projdete mezi skoro 300 let starými roubenými chalupami ve skanzenu Betlém. Dozvíte se, jak tu dřív žily rodiny hrnčírů a tkalců, truhlářů, hračkařů, ševců nebo řezníků. Stavit se můžete také ve vzdělávacím centru Planeta Hlinsko, kde nabízejí spoustu zajímavých akcí. A jestli napadne sníh, můžete si sjet kopec na nedaleké sjezdovce u Trhové Kamenice. Do Hlinska se pohodlně dostanete vlakem z Pardubic nebo Havlíčkova Brodu.

Pardubický kraj

GPS: 49.7625278N, 15.9063892E

<https://www.nmvp.cz/vysocina>

TÁBOR – PODZEMÍ, HUSITÉ A LEGENDY

Projděte se tajemným středověkým podzemím pod Žižkovým náměstím a navštivte Husitské muzeum, kde na vás čeká interaktivní expozice Husité. Zjistíte tu, jak vznikalo husitské hnutí, můžete si vyzkoušet drátěnou košili, posedět na trůnu nebo otestovat své vědomosti v řadě kvízů a her. Zima tu vůbec nevadí – muzeum a podzemní chodby jsou otevřené od října do března, od středy do soboty 9–17 hodin (poslední prohlídka podzemí v 16:00). Do Tábora se dostanete vlakem z Prahy bez přestupu za hodinku a pár minut.

Jihočeský kraj

GPS: 49.4139336N, 14.6577261E

<https://www.husitskemuzeum.cz>

Zveme vás do:

CENTRA NEOMEZENÉ ZÁBAVY PRO CELOU RODINU

kde uvidíte a vyzkoušíte

- obří modelová kolejiště • RC závodní auta • velkou a malou autodráhu • virtuální realitu • funkční simulátory (tramvaj, autobus, motorák a metro)
- dílnu MERKUR a SEVA • doplňkové výstavy • herní koutky Igráčka a WOODY • foto-koutek
- „řádírnu“ pro nejmenší • komentované prohlídky • zážitkové mapy • bistro plné dobrot • narozeninové oslavy • a mnoho dalšího ...

To vše jen kousek od Anděla na Smíchově

sleva až 65 %

S místenkou ČD
a Poukázkou
na vstupenku do Království

KRÁLOVSTVÍ ŽELEZNIC

Stroupežnického 23, Praha 5
www.kralovstvi-zeleznic.cz

VLAKOVÍ HRDINOVÉ

ELEKTROMECHANIK

OBLÉKNI STANDU DO PRACOVNÍHO OBLEČENÍ.

Elektromechanik není vždy čistá práce, tak je potřeba obléci funkční pracovní oblečení.

Postavy si můžeš vystříhnout, nalepit na špejli a použít k divadelnímu představení. Z minulých čísel už můžeš mít několik různých postaviček.

Zjisti více
o Standovi a jeho
kamarádech.

V příštím čísle si divadlo doplníš o další
postavičku z naší vlakové party.

HÁDEJ, KTERÁ TO BUDE!

Jméno:
STANDA

Povolání:
**ELEKTRO-
MECHANIK**

Věk:
45 LET

Elektromechanik se stará o to, aby vlaky jezdily spolehlivě a bezpečně. Každý den se podílí na údržbě a opravách elektrických částí železničních vozidel – od diagnostiky až po odstranění poruch. Bez jeho práce by žádný vlak dlouho nejezdil.

Co k tomu potřebuje?

- ✓ Výuční list nebo maturitu v oboru elektrotechnika, elektromechanika apod.
- ✓ Chuť učit se novým věcem.
- ✓ Dobrý zdravotní stav, protože práce je fyzicky i technicky náročná.

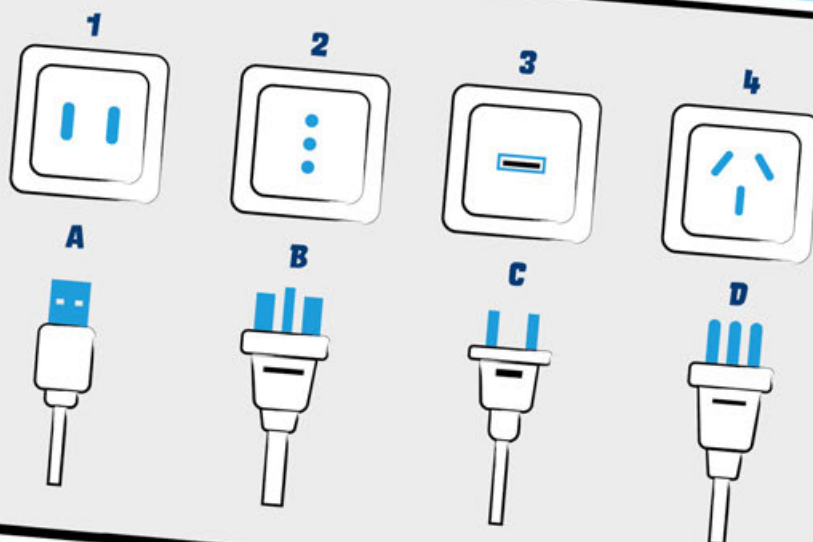
Schopnosti a vlastnosti:

- ✓ Je zvědavý, protože technologie se neustále vyvíjejí.
- ✓ Pravidelně cvičí a posiluje, protože práce je fyzicky náročná.
- ✓ Chrání své zdraví, protože jen v plné síle může pracovat.
- ✓ Jen tak se ničeho nezalekne, protože práce s elektrinou vyžaduje odvahu.

Elektromechanik se musí umět skvěle orientovat v elektrických zásuvkách.

Poznáš i ty, které patří ke které zástrčce?

DESATERO BEZPEČNOSTI NA ŽELEZNICI

1. Nepřecházej koleje tam, kde to není povoleno, použij podchod, nadchod nebo přechod.

2. Nevstupuj na přejezd, když svítí výstražná signalizace, nepodlézej závory.

3. Nenaskakuj a nevyskakuj z jedoucího vlaku.

4. Neotvírej dveře u jedoucího vlaku.

Přečti si desatero bezpečnosti opravdu pečlivě. Porušil/a jsi ty nebo tvoji blízcí některé pravidlo? Pokud ano, které a proč? Opravdu nebyl jiný způsob, jak se zachovat? Slib sobě i Elfonsovi, že už se to nebude opakovat, abys neohrozil/a sebe ani ostatní lidi. **Do kupónu na str. 32 napiš správné jednoslovné odpovědi na tři otázky: 1) Co se smí pokládat na koleje? 2) Jakou barvu má výstražná čára na zemi, za kterou nevstupujeme? 3) Kolik je na dvoustránce celkem červených vykřičníků?**

5. Nepřibližuj se k okraji nástupiště, stůj za žlutou čarou.

6. Nevykláněj se z okna ani z něj nevyhazuj žádné předměty.

7. Nelez na vagony, sloupy a konstrukce. Přiblížíš se tak k elektrickému vedení, které tě zraní, aniž by ses ho dotkl/a.

8. Nechod' po tratích, mostech a tunelech. Koleje jsou pouze pro vlaky.

PAMATUJ!

9. Neházej předměty na žádné vlaky, ohrožuješ tím nejen ostatní, ale i sebe.

10. Nepokládej nic na koleje, může dojít k vykolejení vlaku.

Více
o bezpečnosti

Zpátky do minulosti SE SIREM SANDFORDEM FLEMINGEM

mužem, který dal světu jednotný čas

V 19. století byla jízda vlakem trochu jako hádanka. Kdy vlak přijede? A kdy vlastně odjíždí? Každé město mělo totiž svůj vlastní čas, a to podle polohy slunce v daném městě. V jízdních rádech proto vládl zmatek a s ním i nehody a zpoždění. Až přišel muž, který to nehodlal dál snášet.

Sir Sandford Fleming – skotský inženýr, který emigroval do Kanady – navrhl jednoduchý, ale geniální systém: rozdělit Zemi do 24 časových pásem.

A svět ho nakonec poslechl.

Jak to všechno vymyslel? A proč to dělal?

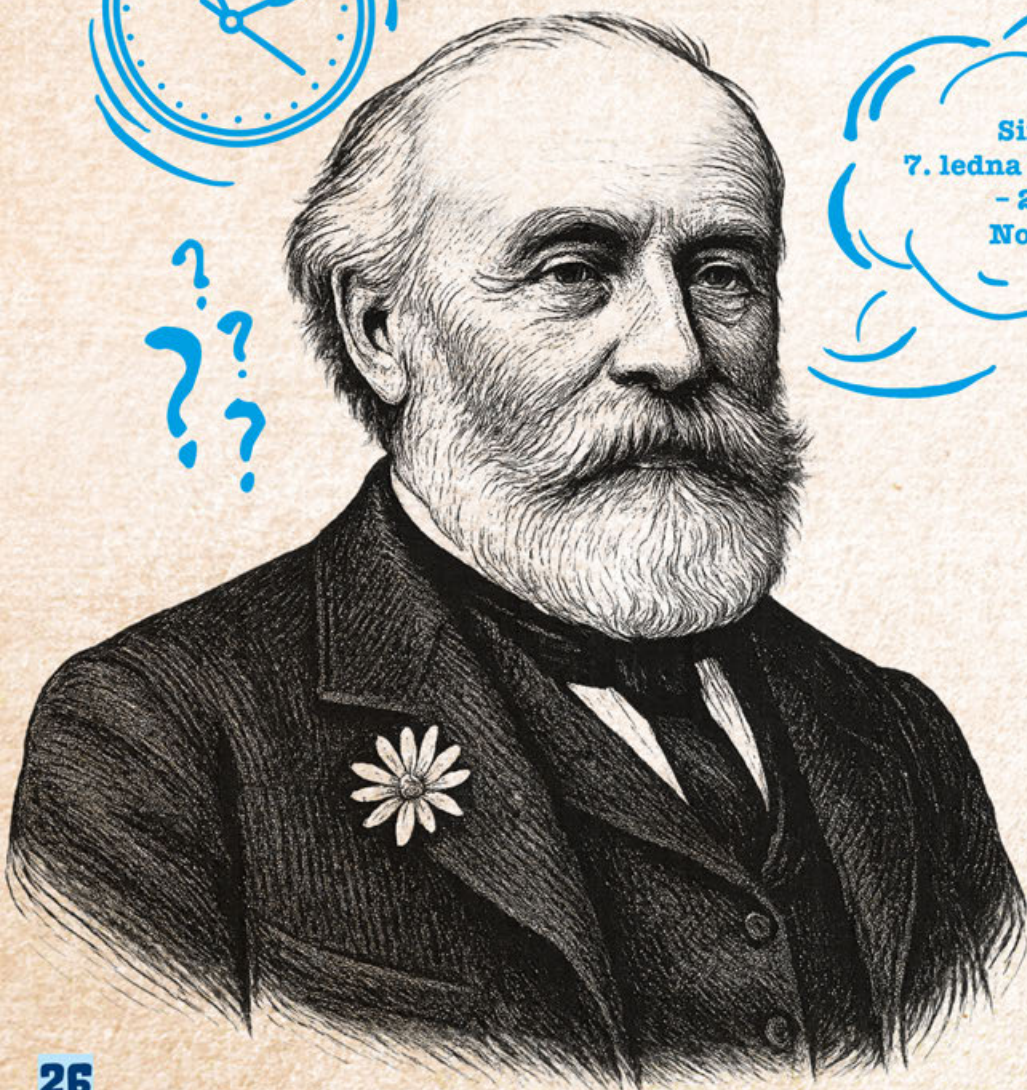
Ptala se redaktorka Pavča.

Sir Sandford Fleming
7. ledna 1827, Kirkcaldy, Skotsko
– 22. 7. 1915, Halifax,
Nové Skotsko, Kanada

Pane Flemingu, jak se v době vašeho dětství dětství cestovalo?

Když jsem byl malý, železnice byla v plenkách. Ve Skotsku už první vlaky jezdily, ale v Kanadě – kam jsem se přestěhoval jako sedmnáctiletý – se lidé přepravovali hlavně na koních, vozech nebo pomocí lodí. Cesty byly dlouhé a namáhavé. Když začaly vznikat první železnice, všechno se změnilo. Najednou šlo přejet stovky kilometrů během jediného dne. Jenže to přineslo nový problém: každý vlak měl jiný čas.

Jak to myslíte - jiný čas?

Každé město se řídilo podle slunce - kdy tam bylo poledne. Takže když vlak odjížděl třeba z kanadského Halifaxu do Toronta, nikdo přesně nevěděl, kdy vlastně dorazí. Bylo to, jako by měl každý vlak svůj vlastní svět. Vznikaly chyby, kolize, zpoždění. Bylo jasné, že potřebujeme systém.

Vy jste železnice pomáhal i stavět, že?

Ano, začínal jsem jako geodet - pomáhal jsem měřit nové tratě. Později jsem navrhoval železnici, která spojovala východní a západní pobřeží Kanady. A trval jsem na tom, že stavby musí být pevné a bezpečné. Dřív se mosty dělaly hlavně ze dřeva. Ale dřevo často nevydrželo dlouho. Já jsem prosazoval stavbu ocelových mostů. Lidé si na to tehdy museli zvykat, ale dnes je to samozřejmost.

Kdy jste přišel s nápadem časových pásem?

V roce 1879 jsem na zasedání Královského kanadského institutu navrhl rozdělit Zemi na 24 časových pásem, každé o šířce 15 stupňů zeměpisné délky. V každém pásmu by byl jednotný čas. Aby lidé věděli, kolik je hodin, ať už jsou ve městě, na trati nebo na lodi.

Dá se to vysvětlit nějak jednoduše?

Představte si Zemi jako kulatý dort rozkrájený na 24 stejných dílků. V každém tom dílku - pásmu - mají lidé stejný čas. I když se slunce pohybuje, údaj na hodinách zůstává v jednom dílku stejný. Vezměme si třeba Prahu a španělský Madrid. Obě města jsou ve stejném časovém pásmu. Ale protože Madrid leží

více na západ, slunce tam vychází i zapadá přibližně o hodinu později. Přesto mají lidé na hodinkách stejný čas. Díky tomu se můžeme domluvit, kdy jede vlak, kdy začíná vyučování, nebo kdy se potkáme - bez ohledu na to, kde přesně na mapě jsme.

Bylo těžké přesvědčit ostatní?

Někteří měli strach - mysleli si, že chci zrušit přirozený rytmus dne. Ale právě naopak: chtěl jsem ho zachovat, jen dát lidem jednotná pravidla. V roce 1884 se sešla mezinárodní konference zástupců 27 zemí, kde byl můj návrh přijat. Jako nultý poledník byl určen ten, který prochází observatoří v Greenwichi v Anglii. A od něj se počítá čas dodnes.

Má váš systém co říct i dnešnímu světu?

Rozhodně. Bez časových pásem by se mobilní telefony, letadla, vlaky nebo počítače

nedomluvily. Dnešní digitální zařízení se automaticky připojí k serveru, který jim podle světového času (UTC) řekne, kolik je hodin. A UTC je vlastně přímý pokračovatel mého návrhu z 19. století.

Co vás na tom těší nejvíc?

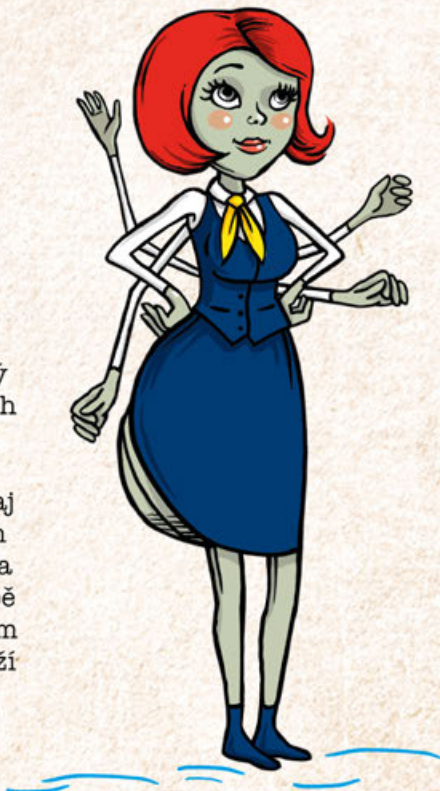
Že se něco jednoduchého stalo základem pro každodenní život miliard lidí. Že se svět dokázal domluvit. A že děti dnes ve škole počítají čas podle systému, který vznikl jen díky tomu, že mě štval zmatek v jízdních řádech.

Až se vám příště automaticky posunou hodiny na telefonu... ...vzpomeňte na siru Sandforda Fleminga - muže, který z chaosu hodin udělal pořádek pro celý svět.

Moc děkuji za rozhovor.

Věděli jste, že:
sir Sandford Fleming je také autorem první kanadské poštovní známky?

ŽELEZNIČÁŘSKÝ MYŠMAŠ

**VÍŠ JAK SE JMENOVAL JAPONSKÝ
VYNÁLEZCE STANU? NACOCATA.**

VÍŠ, CO JE TO KASTRŮLEK JAKO SOUČÁST UNIFORMY?

V roce 1922 byly zavedeny první oficiální uniformy našich drah, s čepicemi francouzského střihu zvanými „kastrůlek“ – ikonický doplněk té doby.

LOKOMOTIVY VECTRON AŽ 230 KM/H

Na trať se právě dostávají první lokomotivy Siemens Vectron, které zvládnou rychlost až 230 km/h. Přípravují se tak na budoucí vysokorychlostní trať v Česku.

**CO
TO JE?**

**Uhodneš, k čemu slouží
tento předmět?**

Je to opotřebovaná kolejnice. Opotřebovává se korozí a ojetím. V přímých úsecích tratě dochází především k výškovému ojetí hlavy kolejnic, v obloucích dochází navíc k bočnímu ojetí.

KOSTKY JSOU VRŽENY...

...pronesl Julius Caesar při překročení Rubikonu. Jan Amos Komenský věnoval hracím kostkám celou stranu ve své knize Orbis pictus. Nejstarší artefakty podobné dnešním kostkám

pocházejí z doby kamenné: opracované vícehranné kosti se symboly. Házení kostkou nám zůstalo dodnes. Jaké znáš hry s kostkami?

PODZIMNÍ GIRLANDA

Potřebujete: barevné listy, provázek nebo nit, jehlu nebo lepidlo.

Postup:

1. Nasbírejte a vylisujte barevné listy.
2. Provléknete nit listy pomocí jehly nebo přivažte či přilepte na provázek.
3. Aby byla girlanda co nejpestřejší, střídejte různé tvary a barvy listů.

MIKULÁŠSKÉ JÍZDY

CYKLOHRÁČEK – oblíbený výletní vlak Českých drah – svou letošní sezonu ukončil v **NEDELI 28. ŘÍJNA, ALE NESMUTNĚTE!**

29. a 30. 11. 2025 se převleče do podoby Čertohráčku a bude jezdit po Praze a okolí s Mikulášem, čertem a andělem. Kromě toho se plánují i jízdy parních vlaků a další akce s Mikulášem.

AHOJ HOLKY A KLUCI!

Zažili jste dobrodružství s časopisem
Můj vláček? Jeli jste vlakem na výlet?
Vyrobili jste model vláčku? Pošlete
nám obrázek nebo fotku! Ty
nejzajímavější uveřejníme ve Vlakové
poště a dva vlakofandy odměníme.

NĚKTERÉ Z DÁRKŮ,
KTERÉ MŮŽEŠ VYHRÁT

Ondra R., 8 let, Kolín

Artur M., 5 let, Opava

Matouš H., 4,5 roku,
Újezdec u Osvětiman

Vojta K., 2 roky, Brno

Evelína N., 8 let

Martin, 7 let, Praha

Dorotka Anastazie T., 6 let, Okrouhlice

Toník K., 4 roky, Praha

Miša K., 8 let, Brno

Riša S., 5 let,
Švihov

Pokud ti ještě nebylo 18 let
a chceš, aby byl tvůj příspěvek
zařazen do výběru k otištění,
popros rodiče o vyplnění
souhlasu. Ten najdeš dole
na této stránce.

Obrázky, fotky nebo
dotazy posílej poštou
nebo na e-mail
mujvlacek@yshapes.cz.

V souladu s GDPR je třeba, aby každá zasláná kresba nebo
fotografie byla opatřena tímto souhlasem a podpisem
zákonného zástupce. V opačném případě nebude možné
kresbu uveřejnit.

**Souhlas zákonného zástupce se zpracováním
osobních údajů dítěte:**
Souhlasím se zveřejněním jména, iniciály příjmení, věku, obce
a zaslání obrázku v časopise Můj vláček.

Podpis zákonného zástupce

Tomáš D., 5 let

Můj vláček
Komunardů 39
Praha 7

1 7 0 0 0

Navrhni si
vlastní
železniční
známku.

KUPON NA ÚKOLY

ÚKOL ZE STRANY:

2

3

6

15

18

23

24

Jméno, příjmení
a věk dítěte:

Adresa:

**Souhlas zákonného zástupce se zpracováním
osobních údajů dítěte:**

Souhlasím se zveřejněním jména, iniciály příjmení a obce v časopise
v případě výhry.

Podpis zákonného zástupce

VYTVOŘ SI VLASTNÍ VÁNOČNÍ OZDOBY!

Udělej si modelovací hmotu, ze které si
můžeš vyrobit vlastní ozdoby.

POTŘEBUJEŠ:

2 díly sody + 1 díl kukuřičného škrobu +
1 díl vody – jedná se o objem, takže odměřit
(nevážit) například hrníčkem.

1. Na nepřilnavé pánvi míchej na mírném
ohni do zhoustnutí.
2. Vytvoř kouli a poté vyválej raději silnější
plát a libovolně vykrajuj nebo tvaruj.
Pomocí válečku můžeš i obtisknout vzor
rostliny nebo třeba krajky, a nech
zaschnout.
3. Potom je můžeš ještě libovolně dobarvit.

RegioPanter

Návod na slepení modelu

1. Narýhujte tupým nožem nebo nepíšící
propisovačkou – přerušovaná čára
2. Vystříhnete podle obrysu – plná čára
3. Slepte bílým lepidlem typu Herkules
 - A Slepte „břicho“ vlaku
 - B Vlepte „nos“ vlaku, postupujte
odzdola, tak na 3 kroky, vršek
zasunete pod střechu
 - C Přední spoiler a nárazník
 - D Zadní díl vlaku
 - E Přední a zadní kola – zahnout
pod vlak, přelepení rýhnout a zakulatit
na tužce před lepením
 - F Slepte jednotlivá zařízení a nalepte je
na střechu vlaku
 - G Spojte oba díly vlaku průchodovou
roletou

Vyplněný kupon zašli do 10. 5. 2026 na adresu: Můj vláček, Komunardů 39,
170 00 Praha 7 nebo stačí správné odpovědi poslat
na e-mail: mujvlacek@yshapes.cz, je však třeba přiložit vyplněný
a vyfocený/naskenovaný **Souhlas zákonného zástupce
se zpracováním osobních údajů dítěte**. Ze všech úspěšných
luštětelů bude vylosováno osm, kterým bude zaslán malý dárek.

Informace podle článku 6 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1083 ze dne 11. dubna 2024, kterým se stanoví společný rámec pro mediální služby
na vnitřním trhu a mění směrnice 2010/13/EU (Evropský akt o svobodě médií): **Název a kontaktní údaje:** České dráhy, a.s., Nábřeží Ludvíka Svobody 1222, 110 15 Praha 1,
IČO: 70994226 | DIČ: CZ70994226 | Tel.: +420 972 111 111 | E-mail: info@cd.cz | Datová schránka: e52cdsf | www.cd.cz. **Vlastník** (jediný akcionář): Česká republika. Podle
ustanovení § 12 zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, v platném znění, jediný akcionář – stát, vykonává práva akcionáře v akciové společnosti České
drahy prostřednictvím řídicího výboru. **Skutečný majitel:** České dráhy, a.s., podle ustanovení § 7 zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů, v platném znění,
nemají skutečného majitele. **Realizace:** Yellow Shapes, s.r.o., Komunardů 39, 170 00 Praha 7, www.yshapes.cz | **Grafika:** Štěpánka Koutná, Soňa Brabencová,
Marie Hřibálová, Natálie Havelková, Yellow Shapes, **Ilustrace:** Tomáš Krčmář, Yellow Shapes, Shutterstock | **Texty:** Anna Kociánová, Soňa Brabencová | **Jazykové
korektury:** Anna Kociánová | **Konstrukce modelu:** Jaroslav Pekárek | **Redakční rada:** Radka Vlažná, Františka Haisl Vidnerová, Daniel Mrázek | **Evidenční číslo:** MK CR E 17868,
ISSN 1802-937X | **Datum vydání:** 31. 10. 2025 | **Tištěný náklad:** 8 000 ks | **Vychází** 2x ročně | **Vydavatel** ani redakce nezodpovídá za obsah zveřejněné inzerce a reklamy.

Výhodné cestování pro školy

TIP

**Plánujete školní výlet
nebo exkurzi v ČR nebo
v zahraničí?**

- využijte Skupinové jízdenky nebo slevy pro školní skupiny a jejich doprovod
- zaregistrujte se v e-shopu jako firma a nakupujte se slevou až 10 %

**Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.**
www.cd.cz/skoly

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Skupinová víkendová jízdenka

Cestujte výhodně
po celý den a bez ohledu
na počet ujetých kilometrů

- platí v sobotu nebo v neděli
nebo ve státní svátek
- je určena až pro 5 osob (max.
2 osoby mohou být starší 15 let)

celá ČR
999 Kč

regionální
od **289 Kč**

R

Do vlaků s povinnou rezervací místa stačí přikoupit místenku.

Cestování
vlakem
je ekologické

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.

www.cd.cz/skupinovavikendova

České dráhy

Moderně a spolehlivě